

**Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Döwlet gullygy
akademiýasy**
**Suw serişdeleri we daşky gurşaw boýunça USAID-iň sebitleýin
taslamasy**

**Suw serişdeleri boýunça amaly sapaklara
TESTLER**

(Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Döwlet gullygy akademiýasynyň
diňleýjileri üçin “**Suw serişdeleri boýunça amaly sapaklar**” atly okuw gollanma
Goşundy)

Aşgabat-2023

Suw serişdeleri boýunça amaly sapaklara testler. Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Döwlet gullygy akademiýasynyň diňleýjileri üçin “**Suw serişdeleri boýunça amaly sapaklar**” atly okuw gollanma Goşundy – A.: TDNG, 2023.

Suw serişdeleri boýunça amaly sapaklara testler diňleýjileriň umumy okuwlarda we amaly sapaklarda alan bilimini barlamak maksady bilen taýýarlandy. Testler okuw maksatnama laýyklykda umumy okuwlaryň we amaly sapaklaryň hemme temalaryn mazmunlary boýunça taýýarlanan. Test bellibir temadan umumy okuwuň we amaly sapagyň materiallary diňleýjilere berlenden soň geçirilýär. Testler 9 temalar boýunça amaly sapaklaryň soňunda 10 minudyň dowamanda geçirip bolar. Test soraglaryň nusgalary topardaky diňleýjileriň sanyna laýyklykda mugallym tarapyndan sapagyň oň ýanynda taýýarlanyp goýulmaly.

TDKP № _____ , 202_

KBK _____

1-nji amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň serhetüsti derýalarynyň suw gollarynda paýlary boýunça kiçelýän tertipde bellenen orunlary boýunça berlen jogaplar getirilen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- 1-nji orunda - Amyderýa; 2-nji orunda - Murgap; 3-nji orunda - Tejen; 4-nji orunda – Etrek.
- 1-nji orunda - Murgap; 2-nji orunda - Amyderýa; 3-nji orunda - Tejen; 4-nji orunda – Etrek.
- 1-nji orunda - Amyderýa; 2-nji orunda - Etrek; 3-nji orunda - Tejen; 4-nji orunda – Murgap.
- 1-nji orunda - Murgap; 2-nji orunda - Tejen; 3-nji orunda - Amyderýa; 4-nji orunda – Etrek.
- 1-nji orunda - Etrek; 2-nji orunda - Tejen; 3-nji orunda - Amyderýa; 4-nji orunda – Murgap.

2-nji test soragy

Aşakda Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň suwy sarp ediji we ulanyjy pudaklary berlen. Şolardan suwy sarp ediji pudaklary belläň.

- oba hojalyk pudagy
- senagat
- şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik hojalygy
- energetika
- gidroenergetika
- balykçylyk hojalygy
- rekreasiýa we syýahatçylyk
- suw ulaglary

3-nji test soragy

Aşakda Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň suwy sarp ediji pudaklary berlen. Şolardan suwy iň köp mukgarda sarp edýän pudagy belläň.

- senagat
- oba hojalyk pudagy
- şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik hojalygy
- energetika

1-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň serhetüsti derýalarynyň suw gollarynda paýlary boýunça kiçelýän tertipde bellenen orunlary boýunça berlen jogaplar getirilen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- ✓ 1-nji orunda - Amyderýa; 2-nji orunda - Murgap; 3-nji orunda - Tejen; 4-nji orunda – Etrek.
- 1-nji orunda - Murgap; 2-nji orunda - Amyderýa; 3-nji orunda - Tejen; 4-nji orunda – Etrek.
- 1-nji orunda - Amyderýa; 2-nji orunda - Etrek; 3-nji orunda - Tejen; 4-nji orunda – Murgap.
- 1-nji orunda - Murgap; 2-nji orunda - Tejen; 3-nji orunda - Amyderýa; 4-nji orunda – Etrek.
- 1-nji orunda - Etrek; 2-nji orunda - Tejen; 3-nji orunda - Amyderýa; 4-nji orunda – Murgap.

2-nji test soragy

Aşakda Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň suwy sarp ediji we ulanyjy pudaklary berlen. Şolardan suwy sarp ediji pudaklary belläň.

- ✓ oba hojalyk pudagy
- ✓ senagat
- ✓ şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik hojalygy
- ✓ energetika
 - gidroenergetika
 - balykçylyk hojalygy
 - rekreasiýa we syýahatçylyk
 - suw ulaglary

3-nji test soragy

Aşakda Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň suwy sarp ediji pudaklary berlen. Şolardan suwy iň köp mukgarda sarp edýän pudagy belläň.

- senagat
- ✓ oba hojalyk pudagy
 - şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik hojalygy
 - energetika

2-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Aşakda Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň suwy sarp ediji we ulanyjy pudaklary berlen. Şolardan haýsy pudagyň suw üpjünçiligi birinji nobatda durýandygyny belläň.

- oba hojalyk pudagy
- senagat
- şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik (jemagat) hojalygy
- energetika
- gidroenergetika
- balykçylyk hojalygy
- rekreasiýa we syýahatçylyk
- suw ulaglary

2-nji test soragy

Şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik (jemagat) hojalygyklarynda sarp edýän suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- şäher we oba ilatynyň sany, şol ýeriň ýaşaýyş şertleri we kadalarda bellenen adam başyna ulanylýan suwuň mukdary
- şäher we oba ilatynyň diňe sany
- şäherleriň, obalaryň tutýan meýdanlary we ilat sany
- kadalarda bellenen adam başyna ulanylýan suwuň mukdary

3-nji test soragy

Senagat kärhanalarynda sarp edýän suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- senagat kärhanasynyň tutýan meýdany
- önümiň görnüşi, kadlarda önümiň birligine sarp edilýän suwuň mukdary, ýylda öndürýän önümiň mukdary hem-de suw üpjünçilik ulgamynyň peýdaly täsir koeffisiýenti
- senagat kärhanasynda işleýän adamlaryň sany
- senagat kärhanasynyň ykdysady görkezijileri

2-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Aşakda Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň suwy sarp ediji we ulanyjy pudaklary berlen. Şolardan haýsy pudagyň suw üpjünçiligi birinji nobatda durýandygyny belläň.

- oba hojalyk pudagy
- senagat
- ✓ şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik (jemagat) hojalygy
 - energetika
 - gidroenergetika
 - balykçylyk hojalygy
 - rekreasiýa we syýahatçylyk
 - suw ulaglary

2-nji test soragy

Şäherleriň, obalaryň suw üpjünçilik (jemagat) hojalygylarynda sarp edýän suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- ✓ şäher we oba ilatynyň sany, şol ýeriň ýaşaýyş şertleri we kadalarda bellenen adam başyna ulanylýan suwuň mukdary
 - şäher we oba ilatynyň diňe sany
 - şäherleriň, obalaryň tutýan meýdanlary we ilat sany
 - kadalarda bellenen adam başyna ulanylýan suwuň mukdary

3-nji test soragy

Senagat kärhanalarynda sarp edýän suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- senagat kärhanasynyň tutýan meýdany
- ✓ önümiň görnüşi, kadlarda önümiň birligine sarp edilýän suwuň mukdary, ýylda öndürýän önümiň mukdary hem-de suw üpjünçilik ulgamynyň peýdaly täsir koeffisiýenti
 - senagat kärhanasynda işleýän adamlaryň sany
 - senagat kärhanasynyň ykdysady görkezijileri

3-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Oba hojalygynda ekinleri suwarmak üçin sarp edýän suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- ekiniň görnüşi, ekiniň arassa (netto) meýdany we 1 ga ekin meýdanyna kada boýunça berilmeli suwuň mukdary
- ekiniň arassa (netto) meýdany we suwçylaryň sany
- suwryş ulagamynyň görnüşi
- suwçylaryň tejribesi

2-nji test soragy

Oba hojalygynda ekinleri suwarmak üçin sakadan alynmaly suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- Ekiniň görnüşi, ekiniň arassa (netto) meýdany, 1 ga ekin meýdanyna kada boýunça berilmeli suwuň mukdary we suwaryş ulgamynyň peýdaly täsir koeffisiýenti
- kadalarda bellenen adam başyna ulanylýan suwuň mukdary
- ekiniň görnüşi, ekiniň arassa (netto) meýdany we 1 ga ekin meýdanyna kada boýunça berilmeli suwuň mukdary
- suwaryş ulgamynyň peýdaly täsir koeffisiýenti we suwçylaryň tejribesi

3-nji test soragy

Oba hojalygynda ekinleri suwarmak üçin häzirki zaman suw tygşytlaýjy tehnologiýalary belläň.

- ýerüsti suwaryş usuly
- damjalaýyn suwaryş usuly
- emeli ýagyş ýagdyryp suwarmak usuly

3-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Oba hojalygynda ekinleri suwarmak üçin sarp edýän suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- ✓ ekiniň görnüşi, ekiniň arassa (netto) meýdany we 1 ga ekin meýdanyna kada boýunça berilmeli suwuň mukdary
 - ekiniň arassa (netto) meýdany we suwçylaryň sany
 - suwryş ulagamynyň görnüşi
 - suwçylaryň tejribesi

2-nji test soragy

Oba hojalygynda ekinleri suwarmak üçin sakadan alynmaly suwuň mukdarlary kesgitlemekde haýsy maglumatlar hasaba alynýandygy barada jogaplar berlen. Şolardan dogry berlen jogaby belläň.

- ✓ Ekiniň görnüşi, ekiniň arassa (netto) meýdany, 1 ga ekin meýdanyna kada boýunça berilmeli suwuň mukdary we suwaryş ulgamynyň peýdaly täsir koeffisiýenti
 - kadalarda bellenen adam başyna ulanylýan suwuň mukdary
 - ekiniň görnüşi, ekiniň arassa (netto) meýdany we 1 ga ekin meýdanyna kada boýunça berilmeli suwuň mukdary
 - suwaryş ulgamynyň peýdaly täsir koeffisiýenti we suwçylaryň tejribesi

3-nji test soragy

Oba hojalygynda ekinleri suwarmak üçin häzirki zaman suw tygşytlaýjy tehnologiýalary belläň.

- ýerüsti suwaryş usuly
- ✓ damjalaýyn suwaryş usuly
- ✓ emeli ýagyş ýagdyryp suwarmak usuly

4-nji amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Suw serişdelerini bir bitewileşdirip (integrirlenen, toplumlaýyn) dolandyrmak (SSBD) babatyndaky dory berlen düşüňjani bellän.

- suw serişdelerini dolandyrmagyny döwlet tarapyndan alyp barmak.
- durmuş, ykdysady we tebigaty gorayyş bähbitlerini, şeýle hem ykdysadyýetiň dürli pudaklarynda suw serişdelerini dolandyrmagyny utgaşdyrylmagyny nazara alyp, suw serişdeleriniň durnukly we deňeçerleşdirip ösdürilmegini we olary dolandyrmagy üpjün etmäge mümkinçilik berýän, çemeleşme.
- ykdysadyýetiň dürli pudaklarynda suw serişdelerine bolan isleglerini nazara alyp dolandyrmak..

2-nji test soragy

Häzirki döwürde Türkmenistanda hereket edýän suw hojalyk guramalary barada berlen dogry jogaby bellän.

- ýerli we sebitleýin (basseýinleýin) döwlet suw hojalyk guramalary
- ýerli döwlet suw hojalyk guramalary
- sebitleýin (basseýinleýin) döwlet suw hojalyk guramalary

3-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda suw obýektleriniň rejeli we toplumlaýyn peýdalanylmagyny hem-de goralmagyny üpjün etmek maksady bilen, ýerli we sebitleýin geňeşler haýsy ýagdaýda döredilýär.

- zerur bolan halatynda
- hemişe
- her ýylda

4-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Suw serişdelerini bir bitewileşdirip (integrirlenen, toplumlaýyn) dolandyrmak (SSBD) babatyndaky dory berlen düşüňjani belläň.

- suw serişdelerini dolandyrmagyny döwlet tarapyndan alyp barmak.
- ✓ durmuş, ykdysady we tebigaty goraýyş bähbitlerini, şeýle hem ykdysadyýetiň dürli pudaklarynda suw serişdelerini dolandyrmagyny utgaşdyrylmagyny nazara alyp, suw serişdeleriniň durnukly we deňeçerleşdirip ösdürilmegini we olary dolandyrmagy üpjün etmäge mümkinçilik berýän, çemeleşme.
- ykdysadyýetiň dürli pudaklarynda suw serişdelerine bolan isleglerini nazara alyp dolandyrmak..

2-nji test soragy

Häzirki döwürde Türkmenistanda hereket edýän suw hojalyk guramalary barada berlen dogry jogaby belläň.

- ✓ ýerli we sebitleýin (basseýinleýin) döwlet suw hojalyk guramalary
- ýerli döwlet suw hojalyk guramalary
- sebitleýin (basseýinleýin) döwlet suw hojalyk guramalary

3-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda suw obýektleriniň rejeli we toplumlaýyn peýdalanylmagyny hem-de goralmagyny üpjün etmek maksady bilen, ýerli we sebitleýin geňeşler haýsy ýagdaýda döredilýär.

- ✓ zerur bolan halatynda
- hemişe
- her ýylda

5-nji amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Aşakda bellenenleriň haýsysy dünýäniň suw serişdelerini ulanmagyny sazlamak babatynda halkara kanunçylygyň esasy bolup durýar.

- BMG-niň Ýewropa boýunça Ýkdysady komissiýasy tarapyndan 1992-nji ýylda Helsinki şäherinde kabul edilen we 1996-njy ýylda güýje girizilen “Serhetüsti suw akarlaryny we halkara kölleri goramak we peýdalanmak konwensiýasy” Türkmenistan 2012-nji ýylda bu Konwensiýa goşuldy.
- “Serhetüsti suw serişdelerini bilelikde dolandyrmak, ulanmak we goramak boýunça Gazagystan Respublikasy, Gyrgyzystan Respublikasy, Täjigistan Respublikasy, Türkmenistan we Özbekistan Respublikasy aralyklarynda ylalaşyk” (Almata, 18.01.1992 ý.).
- Araly halas etmegiň Halkara gaznasyny (AHHG) döretmek hakyndaky Merkezi Aziýa döwletleriniň Baştutanlarynyň 1993-nji ýylyň 4-nji ýanwarynda Daşkent ş. kabul eden çözgüdi.

2-nji test soragy

Aşakda bellenenleriň haýsylary Merkezi Aziýanyň suw serişdelerini ulanmagyny sazlamak babatynda halkara kanunçylygyň esasy bolup durýar.

- BMG-niň Ýewropa boýunça Ýkdysady komissiýasy tarapyndan 1992-nji ýylda Helsinki şäherinde kabul edilen we 1996-njy ýylda güýje girizilen “Serhetüsti suw akarlaryny we halkara kölleri goramak we peýdalanmak konwensiýasy” Türkmenistan 2012-nji ýylda bu Konwensiýa goşuldy.
- “Serhetüsti suw serişdelerini bilelikde dolandyrmak, ulanmak we goramak boýunça Gazagystan Respublikasy, Gyrgyzystan Respublikasy, Täjigistan Respublikasy, Türkmenistan we Özbekistan Respublikasy aralyklarynda ylalaşyk” (Almata, 18.01.1992 ý.).
- Araly halas etmegiň Halkara gaznasyny (AHHG) döretmek hakyndaky Merkezi Aziýa döwletleriniň Baştutanlarynyň 1993-nji ýylyň 4-nji ýanwarynda Daşkent ş. kabul eden çözgüdi.

5-nji amaly sapak boýunça

bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Aşakda bellenenleriň haýsysy dünýäniň suw serişdelerini ulanmagyny sazlamak babatynda halkara kanunçylygyň esasy bolup durýar.

- ✓ BMG-niň Ýewropa boýunça Ýkdysady komissiýasy tarapyndan 1992-nji ýylda Helsinki şäherinde kabul edilen we 1996-njy ýylda güýje girizilen “Serhetüsti suw akarlaryny we halkara kölleri goramak we peýdalanmak konwensiýasy” Türkmenistan 2012-nji ýylda bu Konwensiýa goşuldy.
- “Serhetüsti suw serişdelerini bilelikde dolandyrmak, ulanmak we goramak boýunça Gazagystan Respublikasy, Gyrgyzystan Respublikasy, Täjigistan Respublikasy, Türkmenistan we Özbegistan Respublikasy aralyklarynda ylalaşyk” (Almata, 18.01.1992 ý.).
- Araly halas etmegiň Halkara gaznasyny (AHHG) döretmek hakyndaky Merkezi Aziýa döwletleriniň Baştutanlarynyň 1993-nji ýylyň 4-nji ýanwarynda Daşkent ş. kabul eden çözgüdi.

2-nji test soragy

Aşakda bellenenleriň haýsylary Merkezi Aziýanyň suw serişdelerini ulanmagyny sazlamak babatynda halkara kanunçylygyň esasy bolup durýar.

- BMG-niň Ýewropa boýunça Ýkdysady komissiýasy tarapyndan 1992-nji ýylda Helsinki şäherinde kabul edilen we 1996-njy ýylda güýje girizilen “Serhetüsti suw akarlaryny we halkara kölleri goramak we peýdalanmak konwensiýasy” Türkmenistan 2012-nji ýylda bu Konwensiýa goşuldy.
- ✓ “Serhetüsti suw serişdelerini bilelikde dolandyrmak, ulanmak we goramak boýunça Gazagystan Respublikasy, Gyrgyzystan Respublikasy, Täjigistan Respublikasy, Türkmenistan we Özbegistan Respublikasy aralyklarynda ylalaşyk” (Almata, 18.01.1992 ý.).
- ✓ Araly halas etmegiň Halkara gaznasyny (AHHG) döretmek hakyndaky Merkezi Aziýa döwletleriniň Baştutanlarynyň 1993-nji ýylyň 4-nji ýanwarynda Daşkent ş. kabul eden çözgüdi.

6-njy amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Suw hojalygy babatynda Milli maksatnamalarynyň halk hojalygynda ähmiýetini belläň.

- suw hojalygy babatynda Milli maksatnamalaryň ähmiýeti ykdysadyýetiň pudaklarynyň hem-de ilatyň suwa bolan isleglerini uzak möhletleýin kanagatlandyrmak, daşky gurşawy goramak bähbitlerini hasaba almak bilen durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegine ýardam etmek bolup durýar.
- suw tygşytlajy tehnologiýalary giňden ornaşdyrmak
- senagyt we energetika pudaklary suw bilen üpjün etmek

2-nji test soragy

Aşakda bellen maksatnamalarynyň haýsylarynyň oba we suw hojalygyna degişlilerini belläň

- Türkmenistanyň Oba hojalyk toplumyny ösdürmegiň 2019-2025-nji ýyllar üçin Maksatnamasy.
- Türkmenistanyň durmuş-ykdysady ösüşiniň 2011-2030-njy ýyllar üçin Milli maksatnamasy. – A.: TDNG, 2010.
- Türkmenistanyň statistik neşirleri, 2018-2020 ý.ý..
- “Altyn asyr” Türkmen kölüniň sebitini 2019-2025-nji ýyllarda özleşdirmegiň Konsepsiyasy”, 2019.

6-njy amaly sapak boýunça
bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Suw hojalygy babatynda Milli maksatnamalarynyň halk hojalygynda ähmiýetini belläň.

- ✓ suw hojalygy babatynda Milli maksatnamalaryň ähmiýeti ykdysadyýetiň pudaklarynyň hem-de ilatyň suwa bolan isleglerini uzak möhletleýin kanagatlandyrmak, daşky gurşawy goramak bähbitlerini hasaba almak bilen durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegine ýardam etmek bolup durýar.
- suw tygşytlajy tehnologiýalary giňden ornaşdyrmak
- senagyt we energetika pukaklary suw bilen üpjün etmek

2-nji test soragy

Aşakda bellen maksatnamalarynyň haýsylarynyň oba we suw hojalygyna degişlilerini belläň

- ✓ Türkmenistanyň Oba hojalyk toplumyny ösdürmegiň 2019-2025-nji ýyllar üçin Maksatnamasy.
- ✓ Türkmenistanyň durmuş-ykdysady ösüşiniň 2011-2030-njy ýyllar üçin Milli maksatnamasy. – A.: TDNG, 2010.
- ✓ Türkmenistanyň statistik neşirleri, 2018-2020 ý.ý..
- ✓ “Altyn asyr” Türkmen kölüniň sebitini 2019-2025-nji ýyllarda özleşdirmegiň Konsepsiýasy”, 2019.

7-nji amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suwlary peýdalanmak we goramak babatda işi amala aşyrmak.
- suwlary peýdalanmak we goramak babatda ygtyýarlandyrylan döwlet edaralarynyň işine ýolbaşçylyk etmek, suw gaznasyna eýelik etmek, peýdalanmak we ygtyýar etmek hukugyny amala aşyrmak.
- ýerli we sebitleýin döwlet suw hojalyk guramalary barada Düzgünnamalar ygtyýarlandyrylan edara tarapyndan tassyklanylýar.

2-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda ýerli we sebitleýin (basseýinleýin) döwlet suw hojalyk guramalarynyň wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suwlary peýdalanmak we goramak babatda ygtyýarlandyrylan döwlet edaralarynyň işine ýolbaşçylyk etmek, suw gaznasyna eýelik etmek, peýdalanmak we ygtyýar etmek hukugyny amala aşyrmak.
- ýerli we sebitleýin döwlet suw hojalyk guramalary barada Düzgünnamalar ygtyýarlandyrylan edara tarapyndan tassyklanylýar.
- suwlary peýdalanmak we goramak babatda işi amala aşyrmak.

**7-nji amaly sapak boýunça
bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary**

1-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suwlary peýdalanmak we goramak babatda işi amala aşyrmak.
- ✓ suwlary peýdalanmak we goramak babatda ygtyýarlandyrylan döwlet edaralarynyň işine ýolbaşçylyk etmek, suw gaznasyna eýelik etmek, peýdalanmak we ygtyýar etmek hukugyny amala aşyrmak.
- ýerli we sebitleýin döwlet suw hojalyk guramalary barada Düzgünnamalar ygtyýarlandyrylan edara tarapyndan tassyklanylýar.

2-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda ýerli we sebitleýin (basseýinleýin) döwlet suw hojalyk guramalarynyň wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suwlary peýdalanmak we goramak babatda ygtyýarlandyrylan döwlet edaralarynyň işine ýolbaşçylyk etmek, suw gaznasyna eýelik etmek, peýdalanmak we ygtyýar etmek hukugyny amala aşyrmak.
- ýerli we sebitleýin döwlet suw hojalyk guramalary barada Düzgünnamalar ygtyýarlandyrylan edara tarapyndan tassyklanylýar.
- ✓ suwlary peýdalanmak we goramak babatda işi amala aşyrmak.

8-nji amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda Ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet edaralarynyň özleriniň garamagyndaky çäkde suw tygşytlaýjy tehnologiýalaryny we usullaryny ornaşdyrmak boýunça wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suw tygşytlaýjy suwaryş enjamlaryny satyn alyp berýär.
- işleri guraýarlar.
- suw tygşytlaýjy suwaryş ulgamlaryny gurup berýär.

2-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda Ýerli öz-özünü dolandyryş edaralarynyň özleriniň garamagyndaky çäkde suw tygşytlaýjy tehnologiýalaryny we usullaryny ornaşdyrmak boýunça wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suw tygşytlaýjy suwaryş enjamlaryny satyn alyp berýär.
- işleri guraýarlar.
- suw tygşytlaýjy suwaryş ulgamlaryny gurup berýär.

8-nji amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda Ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet edaralarynyň özleriniň garamagyndaky çäkde suw tygşytlaýjy tehnologiýalaryny we usullaryny ornaşdyrmak boýunça wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suw tygşytlaýjy suwaryş enjamlaryny satyn alyp berýär.
- ✓ işleri guraýarlar.
- suw tygşytlaýjy suwaryş ulgamlaryny gurup berýär.

2-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda Ýerli öz-özünü dolandyryş edaralarynyň özleriniň garamagyndaky çäkde suw tygşytlaýjy tehnologiýalaryny we usullaryny ornaşdyrmak boýunça wezipesi barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- suw tygşytlaýjy suwaryş enjamlaryny satyn alyp berýär.
- ✓ işleri guraýarlar.
- suw tygşytlaýjy suwaryş ulgamlaryny gurup berýär.

9-njy amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda ýuridik we fiziki şahslar tarapyndan suw tygşytlaýyş tehnologiýalarynyň girizilen we suw serişdelerini rejeli peýdalanmak we goramak boýunça beýleki netijeli çäreleriň amala aşyrylan mahalynda, olara Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda nähili goldawlar berilýändigini barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- karz we beýleki ýeňillikler berilýär.
- suwlary rejeli peýdalanmagy üpjün etmegiň we goramagyň ykdysady mehanizmi, Türkmenistanyň kanunçylygyna kesgitlenilýän ykdysady taýdan düzgünleşdirmegiň beýleki ugurlaryny hem öz içine alyp bilýär.
- goldawlar berilmitýär.

2-nji test soragy

Oba hojalygynda suwy tygşytlaýjy suwaryş tehnologiýalaryny ornaşdyrmak maksady bilen suwdan peýdalanyjylary höweslendirmek üçin 2018-nji ýylyň 12-nji oktýabrynda “Ýurdumyzda oba hojalyk önümlerini öndürijileri maliýe taýdan goldamak hakynda” Türkmenistanyň Prezidentiniň Kararyna laýyklykda daýhan birleşiklerine, daýhan hojalyklaryna, oba hojalyk paýdarlar jemgyýetlerine, mülkdarlara, kärendeçilere we oba hojalyk ylmy-barlag institutlaryna berilýän goldawlary belläň.

- o/h tehnikalary, gurallary we abzallary satyn almak üçin ýyllyk 1 göterim bilen, olaryň ulanyş möhletinden ugur alyp, 10 ýyla çenli möhletde her ýylda deň paýlarda gaýtarmak şertinde ýeňillikli karzlary bermäge ygtyýar berildi
- suw tygşytlaýjy tehnikalary, enjamlary, suwaryşda ulanylýan geçirijileri satyn almak üçin ýyllyk 1 göterim bilen, olaryň ulanyş möhletinden ugur alyp, 10 ýyla çenli möhletde her ýylda deň paýlarda gaýtarmak şertinde ýeňillikli karzlary bermäge ygtyýar berildi.
- suw tygşytlaýjy tehnikalary, enjamlary, suwaryşda ulanylýan geçirijileri döwlet tarapyndan satyn alyp bermek.

9-njy amaly sapak boýunça bilimi barlamak üçin test soraglarynyň dogry jogaplary

1-nji test soragy

Türkmenistanyň Suw kodeksine laýyklykda ýuridik we fiziki şahslar tarapyndan suw tygşytlaýyş tehnologiýalarynyň girizilen we suw serişdelerini rejeli peýdalanmak we goramak boýunça beýleki netijeli çäreleriň amala aşyrylan mahalynda, olara Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda nähili goldawlar berilýändigini barada jogaplar berlen. Şolardan dory jogaby belläň.

- ✓ karz we beýleki ýeňillikler berilýär.
- ✓ suwlary rejeli peýdalanmagy üpjün etmegiň we goramagyň ykdysady mehanizmi, Türkmenistanyň kanunçylygyna kesgitlenilýän ykdysady taýdan düzgünleşdirmegiň beýleki ugurlaryny hem öz içine alyp bilýär.
- goldawlar berilmitýär.

2-nji test soragy

Oba hojalygyna suwy tygşytlaýjy suwaryş tehnologiýalaryny ornaşdyrmak maksady bilen suwdan peýdalanyjylary höweslendirmek üçin 2018-nji ýylyň 12-nji oktýabrynda “Ýurdumyzda oba hojalyk önümlerini öndürijileri maliýe taýdan goldamak hakynda” Türkmenistanyň Prezidentiniň Kararyna laýyklykda daýhan birleşiklerine, daýhan hojalyklaryna, oba hojalyk paýdarlar jemgyýetlerine, mülkdarlara, kärendeçilere we oba hojalyk ylmy-barlag institutlaryna berilýän goldawlary belläň.

- ✓ o/h tehnikalary, gurallary we abzallary satyn almak üçin ýyllyk 1 göterim bilen, olaryň ulanyş möhletinden ugur alyp, 10 ýyla çenli möhletde her ýylda deň paýlarda gaýtarmak şertinde ýeňillikli karzlary bermäge ygtyýar berildi
- ✓ suw tygşytlaýjy tehnikalary, enjamlary, suwaryşda ulanylýan geçirijileri satyn almak üçin ýyllyk 1 göterim bilen, olaryň ulanyş möhletinden ugur alyp, 10 ýyla çenli möhletde her ýylda deň paýlarda gaýtarmak şertinde ýeňillikli karzlary bermäge ygtyýar berildi.
- suw tygşytlaýjy tehnikalary, enjamlary, suwaryşda ulanylýan geçirijileri döwlet tarapyndan satyn alyp bermek.